

# BỐN VẤN ĐỀ ĐẢM BẢO ỔN ĐỊNH KINH TẾ THẾ GIỚI

Phúc Tiến\*

**Tóm tắt:** Thế giới cần làm gì để có được một năm yên bình về chính trị, kinh tế và tài chính? Đó là câu hỏi đã được nhiều người quan tâm. Dưới đây chúng tôi xin tóm lược bài viết của Giáo sư Barry Eichengreen, cựu cố vấn cấp cao IMF, về vấn đề này. Bài tóm lược của chúng tôi có bổ sung thêm một số tư liệu tham khảo khác nhằm làm rõ hơn nhận định của tác giả.

**Từ khóa:** Kinh tế, tài chính toàn cầu, kinh tế thế giới, thương mại.

**Abstract:** *What should the world need to do to get a year of political, economic and financial stability? It is a question that has been paid much attention to. The following is our summary of the article by Professor Barry Eichengreen, a former senior IMF adviser, on this issue. A number of documents from other references have been added to the summary to clarify the author's conclusion.*

**Keywords:** *Global economy, finance, world economy, trade.*

1. Trong ba năm tới, sự ổn định về chính trị, kinh tế và tài chính toàn cầu sẽ phụ thuộc vào kết quả của bốn vấn đề mà bất kể điều gì xảy ra với một trong số chúng cũng sẽ ảnh hưởng tới triển vọng của ba vấn đề còn lại.

Thứ nhất, cuộc chiến thương mại giữa Mỹ và Trung Quốc cần chấm dứt. Những tháng cuối năm 2018, các thị trường tài chính thế giới đã phản ứng tích cực với mỗi dấu hiệu cho thấy hai bên đã đạt được thoả thuận và ngay lập tức phản ứng tiêu cực khi có dấu hiệu đối đầu. Lý do đơn giản là cuộc chiến này sẽ dẫn tới tăng thuế quan, nhân tố gây cản trở cho dòng chảy thương mại và các chuỗi cung ứng, từ đó ảnh hưởng tới tăng trưởng kinh tế toàn cầu. Và không chỉ có vậy, những biến động trên thị trường tài chính không chỉ tác động tới bản thân các thị trường tài chính, mà còn gây ảnh hưởng nghiêm trọng tới lòng tin của người tiêu dùng và giới doanh nghiệp. Theo dự báo của IMF, sự leo thang của va chạm thương mại cộng thêm biện pháp trả

đũa từ các đối tác thương mại của Mỹ, sản xuất của kinh tế toàn cầu có thể bị kéo sụt hơn 0,8% trong hai năm tới.

Thứ hai, nền kinh tế Mỹ phải tăng trưởng ít nhất 2%. Năm 2018 kinh tế Mỹ dự kiến tăng trưởng 3%, cao nhất trong 13 năm qua (chủ yếu là nhờ kết quả của nhiều yếu tố chỉ có tác dụng một lần, trong đó có gói cắt giảm thuế trị giá 1,5 nghìn tỷ USD). Theo các nhà kinh tế, tốc độ tăng trưởng kinh tế Mỹ có thể sẽ giảm xuống còn 2,4% năm 2019 và 2,0% năm 2020. Đây là giới hạn tăng trưởng tối thiểu mà các nhà đầu tư mong đợi. Nếu tăng trưởng thấp hơn con số này vì bất kỳ lý do gì, thì các thị trường tài chính cũng sẽ bị lao dốc, từ đó kéo theo những tác động tiêu cực đối với lòng tin và sự ổn định.

Thứ ba, Trung Quốc phải có biện pháp để vấn đề tài chính của nước này không bị trầm trọng thêm. Để quản lý được khoản nợ doanh nghiệp hiện đã lên tới 160% GDP, Trung Quốc cần tái cấu trúc một cách có lựa chọn các khoản nợ

\* Trường Đại học Kinh doanh và Công nghệ Hà Nội

xấu, đồng thời phải có biện pháp giảm tỷ lệ nợ trên GDP. Với việc đầu tư cơ sở hạ tầng còn yếu và sản lượng sản xuất suy giảm, Trung Quốc ngày càng có khả năng không đạt được mục tiêu tăng trưởng ít nhất 6% mà Chính phủ nước này đề ra cho năm 2019. Trong trường hợp này, tăng trưởng chậm và vấn đề nợ ngày càng lớn sẽ cùng nhau kéo triển vọng kinh tế của Trung Quốc và phần lớn các thị trường đang nổi của thế giới đi xuống.

Thứ tư, cử tri Châu Âu phải tìm cách ngăn chặn chiến thắng của cánh hữu theo chủ nghĩa dân túy vốn phản đối sự hội nhập của Châu Âu. Trong cuộc bầu cử Nghị viện Châu Âu diễn ra vào tháng 5/2019 tới đây. Sự tồn tại của đồng Euro khiến Liên minh Châu Âu (EU) không còn lựa chọn nào khác ngoài việc tiến lên phía trước nhằm tránh bị bỏ lại phía sau. Trong thời điểm hiện nay, tiến lên phía trước nghĩa là xây dựng một kế hoạch bảo hiểm các khoản tiền gửi chung cho các ngân hàng của Châu Âu, đưa ra ít nhất một ngân sách khiêm tốn cho khu vực đồng Euro và tăng cường các nguồn lực cho Cơ chế bình ổn Châu Âu (Quỹ cứu trợ), nhằm bảo đảm sự ổn định tài chính của khu vực này. Tuy nhiên, những khó khăn mà Liên minh Châu Âu phải trải qua trong thập kỷ qua đã dạy cho giới lãnh đạo một bài học là họ không thể ép buộc người dân Châu Âu phải chấp nhận những biện pháp như vậy. Việc hội nhập lâu dài sẽ cần sự ủng hộ của người dân và sự ủng hộ này phải được thể hiện trong các cuộc thăm dò dư luận.

2. Thật khó mà đảm bảo rằng cả bốn viễn cảnh trên đều có thể đạt được một cách trọn vẹn. Song, nếu một vài trong số đó trở thành hiện thực, thì chúng sẽ kéo theo những viễn cảnh còn lại có thể xảy ra. Ví dụ, nếu Tổng thống Mỹ Donald Trump kết thúc chiến tranh thương mại với Trung Quốc, thì triển vọng tăng trưởng kinh tế của cả Mỹ và Trung Quốc sẽ trở nên sáng sủa. Tới lượt mình, tăng trưởng mạnh ở hai quốc gia này sẽ tạo ra môi trường thuận lợi hơn cho Châu Âu, khiến triển vọng kinh tế của khu vực này tươi sáng hơn. Ngược lại, nếu một trong bốn vấn đề nêu trên đạt kết cục xấu, chắc chắn sẽ ảnh hưởng tới triển vọng của ba vấn đề còn lại. Chẳng hạn, nếu tăng trưởng kinh tế Mỹ gây thất vọng, ông Trump sẽ phải tìm người để đổ tội. Nếu không phải là Jerome Powell, Chủ tịch Cục Dự trữ liên bang và những đồng nghiệp của ông ta, thì người đó sẽ là Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình. Trong trường hợp đó, cuộc chiến thương mại Mỹ - Trung sẽ quay trở lại, sự ổn định tài chính và tăng trưởng kinh tế của Trung Quốc sẽ bị ảnh hưởng. Nền kinh tế của Mỹ và Trung Quốc đi xuống sẽ kéo theo tăng trưởng kinh tế ở phần còn lại của thế giới tụt dốc. Tương tự, nếu tăng trưởng chậm lại của kinh tế của Trung Quốc gây ra một cú sốc tiêu cực, thì chắc chắn nước này sẽ hạ giá đồng nhân dân tệ. Điều này sẽ kích động cuộc chiến thương mại với Mỹ, gây ra ảnh hưởng tiêu cực tới toàn bộ thế giới.

(Tổng hợp)

### Tài liệu tham khảo:

1. *Những đặc trưng của kinh tế toàn cầu và các điểm nóng chính sách.* (Báo Kinh tế tham khảo, Trung Quốc). TTXVN, 1/2019.
2. *Cách để thế giới tránh bão trong năm 2019.* TTXVN, 1/2019.
3. *Kinh tế Mỹ năm 2018.* VN Economy.vn, 2018.